

**KONFERENCA O PRISTOPU
K EVROPSKI UNIJI
– ČRNA GORA –**

**Bruselj, 9. oktober 2026
(OR. en)**

AD 85/26

LIMITE

CONF-ME 36

PRISTOPNI DOKUMENT

Zadeva: SKUPNO STALIŠČE EVROPSKE UNIJE
– Poglavje 19: socialna politika in zaposlovanje

SKUPNO STALIŠČE EVROPSKE UNIJE

Pogajalsko poglavje 19: socialna politika in zaposlovanje

To stališče Evropske unije temelji na splošnem stališču za pristopno konferenco s Črno goro (AD 23/12 CONF-ME 2) in zanj veljajo pogajalska načela, ki so bila potrjena na tej pristopni konferenci, in sicer:

- kakršno koli mnenje, ki ga o nekem poglavju pogajanj izrazi ena ali druga stran, v ničemer ne vpliva na stališče, ki ga lahko strani zavzameta o drugih poglavjih;
- dogovori, tudi delni, doseženi med pogajanjmi o poglavjih, ki jih je treba preučiti drugega za drugim, se ne smejo obravnavati kot dokončni, dokler ne bo dosežen dogovor o vseh poglavjih;
- veljajo pa tudi zahteve iz točk 24, 28, 41 in 44 pogajalskega okvira.

EU spodbuja Črno goro, naj nadaljuje proces usklajevanja s pravnim redom EU in njegovo učinkovito izvajanje in uveljavljanje ter naj že pred pristopom na splošno oblikuje politike in instrumente, ki bodo čim bolj usklajeni s politikami in instrumenti EU.

EU ugotavlja, da Črna gora v pogajalskem stališču AD 7/16 CONF ME 4 in njegovem dodatku AD 60/26 CONF-ME24 sprejema pravni red EU iz poglavja 19, kakršen je bil v veljavi 29. julija 2026, ter da Črna gora izjavlja, da bo z dnem pristopa k Evropski uniji pripravljena za njegovo izvajanje.

Delovno pravo

EU je seznanjena s spremembami črnogorskega delovnega prava v letih 2019 in 2026, na podlagi katerih je bila dosežena visoka raven usklajenosti s pravnim redom EU.

Črna gora je svojo zakonodajo uskladila s pravnim redom EU, zlasti glede varstva mladih pri delu, zaposlitev za določen čas, dela s krajšim delovnim časom, kolektivnih odpustov, varstva delavcev v primeru plačilne nesposobnosti delodajalca, dela v okviru agencij za začasno zaposlovanje, prenosov podjetij, obveščanja delavcev in posvetovanja z njimi, delovnega časa ter preglednih in predvidljivih delovnih pogojev. Poleg tega je Črna gora ratificirala temeljne konvencije MOD o temeljnih delovnih standardih.

EU poziva Črno goro, naj do datuma pristopa zagotovi, da bodo sprejeti nadaljnji zakonodajni akti in torej uskladiitev s preostalim pravnim redom EU na področju delovnega prava, kar zadeva delovne pogoje pri platformnem delu, evropske svete delavcev, udeležbo delavcev v evropskih podjetjih in evropskih zadrugah ter delovni čas v prevozu po celinskih plovnih poteh. EU poleg tega Črno goro poziva, naj se v zadnjem četrtletju 2026, kot je bilo načrtovano, uskladi z Direktivo 96/71/ES, kot je bila spremenjena z Direktivo (EU) 2018/957, in Direktivo 2014/67/EU o napotitvi delavcev na delo v okviru opravljanja storitev. EU poudarja, da je pomembno zagotoviti, da uporabo delovnega prava spremljajo učinkovit nadzor, ozaveščanje ter učinkovita in dostopna pravna sredstva za delavce.

EU je seznanjena s prizadevanji Črne gore za okrepitev institucionalnih, človeških in tehničnih zmogljivosti na področju inšpekcije dela, vključno s sprejetjem akcijskega načrta za krepitev zmogljivosti inšpekcije dela (2025–2027). EU poziva k nadaljnji krepitvi zmogljivosti izvrševanja in od Črne gore pričakuje, da bo v skladu z akcijskim načrtom zaposlila dodatne inšpektorje za delo. EU je seznanjena tudi z zavezo Črne gore, da bo v skladu z akcijskim načrtom za krepitev upravnih zmogljivosti, učinkovito izvrševanje zakonodaje, socialni dialog in prihodnje upravljanje ukrepov, podobnih ukrepom v okviru Evropskega socialnega sklada, za obdobje 2026–2028 dodatno povečala upravno zmogljivost ministrstva za delo, zaposlovanje in socialni dialog za izvajanje in izvrševanje pravnega reda EU na področju delovne zakonodaje, tudi z usposabljanjem v zvezi z delovnimi razmerji, mobilnostjo delovne sile in operativnim okvirom Evropskega organa za delo (ELA).

Zdravje in varnost pri delu

EU ugotavlja, da je Črna gora dosegla visoko raven usklajenosti zadevne zakonodaje s pravnim redom EU na področju zdravja in varnosti pri delu. EU ugotavlja, da je zakon o varnosti in zdravju pri delu usklajen s pravnim redom EU. EU ugotavlja, da je bilo sprejetih več pravilnikov o zdravju in varnosti pri delu.

Črna gora se je uskladila z Direktivo Sveta 89/391/EGS o uvajanju ukrepov za spodbujanje izboljšav varnosti in zdravja delavcev pri delu. Poskrbela bo, da bo izvrševanje te direktive zagotovljeno do datuma pristopa, kar pomeni, da bo izvajala splošna načela v zvezi s preprečevanjem, odgovornostjo delodajalcev, oceno tveganja, usposabljanjem, posvetovanjem z delavci in njihovim sodelovanjem ter obveznost imenovanja delavcev v zvezi z zaščito in preprečevanjem poklicnih tveganj.

EU opozarja, da je na področju zdravja in varnosti pri delu zlasti pomembno, da se še bolj poveča zmogljivost izvrševanja. V zvezi s tem je EU seznanjena s prizadevanji Črne gore, da do datuma pristopa okrepi upravne zmogljivosti, zlasti kar zadeva predvideno povečanje števila inšpektorjev za varnost in zdravje pri delu ter zagotavljanje njihove mobilnosti, kot je določeno v sprejetem akcijskem načrtu za krepitev zmogljivosti inšpekcije nadzora varnosti in zdravja pri delu (2026-2028). EU poziva k nadaljnjim prizadevanjem v zvezi z usposabljanjem inšpektorjev za varnost in zdravje pri delu do datuma pristopa. EU ugotavlja, da je Črna gora sprejela akcijski načrt za izboljšanje sistema varnosti in zdravja pri delu (2025–2028), da bi do datuma pristopa izboljšala usklajenost med pristojnimi organi in oddelki ter zagotovila nadzor in učinkovito izvrševanje zakonodaje. EU ugotavlja, da bo Črna gora uvedla namenski sistem programske opreme za poročanje o poškodbah na delovnem mestu, ki bo izboljšal kakovost podatkov in omogočil neposredno primerljivost s kazalniki, ki zajemajo 100 000 zaposlenih.

Socialni dialog

EU se zaveda, da je Črna gora vzpostavila pravni in institucionalni okvir za socialni dialog. Socialni dialog med vlado in socialnimi partnerji prek socialnega sveta je dobro razvit. EU poudarja pomen vključujočega socialnega dialoga in Črno goro opozarja, da mora dodatno izboljšati tristranski in tudi dvostranski socialni dialog (kolektivna pogajanja) ter ustrezno pozornost nameniti kolektivnim pogajanjem na sektorski in lokalni ravni. EU je seznanjena, da namerava Črna gora do drugega četrtletja 2027 sprejeti zakon o reprezentativnosti, v katerem bodo ponovno opredeljena merila v zvezi s tem. EU bo vse do datuma pristopa spremljala napredek v zvezi z merili reprezentativnosti socialnih partnerjev ter uravnoteženim razvojem dvostranskega in tristranskega socialnega dialoga.

EU opozarja na pomen učinkovitega medsektorskega in sektorskega socialnega dialoga, da bi bilo sodelovanje v socialnem dialogu na ravni EU ob pristopu v celoti mogoče. EU pričakuje, da si bo Črna gora še naprej prizadevala za zagotovitev ugodnega okolja za socialni dialog v skladu s priporočilom Sveta o socialnem dialogu, kar pomeni tudi krepitev zmogljivosti socialnih partnerjev. Poleg tega EU poziva Črno goro, naj pravočasno pred pristopom predloži seznam ukrepov, iz katerega bo razvidno, kako bo izvajala zadevno priporočilo.

EU je seznanjena s prizadevanji Črne gore, da okrepi upravno zmogljivost na tem področju in pozdravlja ustanovitev posebnega direktorata za socialni dialog in kolektivna pogajanja v okviru ministrstva za delo, zaposlovanje in socialni dialog. EU Črno goro opozarja, da je treba posebno pozornost nameniti krepitvi zmogljivosti organizacij socialnih partnerjev na vseh ravneh, omogočanju vključevanja mikro in malih podjetij v procese socialnega dialoga in kolektivnih pogajanj ter krepitvi zmogljivosti za vodenje pogajanj in pripravo analiz, potrebnih za kakovostno odločanje na ustreznih področjih politike, kot je predvideno v akcijskem načrtu za krepitev upravnih zmogljivosti, učinkovito izvrševanje zakonodaje, socialni dialog in prihodnje upravljanje ukrepov, podobnih ukrepom v okviru Evropskega socialnega sklada, za obdobje 2026–2028.

Politika zaposlovanja

EU je seznanjena s stalnim zniževanjem stopnje brezposelnosti in poziva Črno goro, naj okrepi prizadevanja za odpravo strukturnih pomanjkljivosti trga dela, kot so regionalne razlike, dolgotrajna brezposelnost ter nizka udeležba mladih in žensk na trgu dela.

EU ugotavlja, da nacionalna strategija zaposlovanja za obdobje 2021–2025 zajema ukrepe za razvoj aktivnih politik trga dela, izboljšanje sistema izobraževanja in usposabljanja ter povečanje zaposljivosti ranljivih skupin. EU Črno goro poziva, naj sprejme novo strategijo zaposlovanja za obdobje 2026–2030, ki bo usklajena z evropskimi politikami zaposlovanja in intervencijsko logiko Evropskega socialnega sklada.

EU ugotavlja, da je Črna gora znatno okrepila aktivne politike trga dela in sprejela prvi katalog ukrepov aktivnih politik trga dela, s katerim je vzpostavila enoten, pregleden in standardiziran okvir za strateško načrtovanje, izvajanje in spremljanje, ki zadeva dolgotrajno brezposelne in druge ranljive skupine. EU je seznanjena z nedavnim povečanjem odhodkov za aktivne politike trga dela in poudarja, da je treba zagotoviti zadostna proračunska sredstva za izvajanje novega kataloga ukrepov.

EU je seznanjena tudi z operativno posodobitvijo agencije za zaposlovanje, digitalizacijo storitev in pripravami na vključitev agencije v evropske mreže in instrumente, kot je evropska mreža zavodov za zaposlovanje (EURES). EU je seznanjena, da namerava Črna gora v letu 2027 zaposliti 13 dodatnih uslužbencev, da bi zagotovila zadostne upravne zmogljivosti v mreži lokalnih uradov za zaposlovanje. EU je seznanjena, da namerava Črna gora v skladu z akcijskim načrtom za krepitev upravnih zmogljivosti, učinkovito izvrševanje zakonodaje, socialni dialog in prihodnje upravljanje ukrepov, podobnih ukrepom v okviru Evropskega socialnega sklada, za obdobje 2026–2028 naročiti funkcionalno opremo in prenovo pisarniških prostorov v izbranih lokalnih uradih za zaposlovanje, da bo dobro pripravljena na izvajanje evropskega okvira politike zaposlovanja. EU Črno goro poziva, naj te ukrepe v celoti izvaja, zlasti ukrepe, povezane z modernizacijo zavoda za zaposlovanje.

EU je seznanjena s sprejetjem strategije za razvoj socialnega in solidarnostnega gospodarstva za obdobje 2025–2029, s katero naj bi prispevali k doseganju več ciljev programa gospodarskih reform.

EU ugotavlja, da je obravnavanje neusklajenosti med izobraževanjem in potrebami trga dela v novi strategiji zaposlovanja opredeljeno kot prednostna naloga ter da so bili sprejeti zakonodajni in upravni ukrepi za izboljšanje ravni kvalifikacij vseh starostnih skupin. Glede na splošno nizko raven izobraževanja odraslih EU poziva Črno goro, naj okrepi prizadevanja za kvalificiranje delovne sile.

EU ugotavlja, da je bilo vprašanje udeležbe žensk na trgu dela obravnavano tako, da so bile zagotovljene nove predšolske ustanove in uvedene aktivne politike trga dela, ki so posebej namenjene ženskam, odpravljene pa so bile tudi ovire za socialno aktivacijo s spremembami zakona o socialni zaščiti in zaščiti otrok. EU poudarja, da so potrebna nadaljnja prizadevanja, da bi zmanjšali razlike med spoloma pri zaposlovanju, dostopu do storitev oskrbe in poklicnem napredovanju ter da bi odpravili predčasne odhode s trga dela in obstoj dejavnikov, ki odvrčajo od dela.

EU pozdravlja naložbe v otroško varstvo, da bi ženskam omogočili udeležbo na trgu dela in združljivost dela z obveznostmi družinske oskrbe, ter Črno goro spodbuja, naj ta prizadevanja okrepi. EU Črno goro spodbuja, naj zagotovi pravično ozemeljsko pokritost s storitvami otroškega varstva in njihovo cenovno dostopnost, kar je predpogoj za trajno udeležbo žensk na trgu dela.

Kar zadeva neprijavljeno delo, je EU seznanjena z različnimi ukrepi, sprejetimi na tem področju, kot so letni načrti ukrepanja, vključno z ukrepi za stalen in okrepljen inšpekcijski nadzor v času turistične sezone in počitnic. EU Črno goro spodbuja, naj še naprej ukrepa proti neprijavljenemu delu v okviru celovitega pristopa, ki vključuje odvračilne in preventivne ukrepe. Kot je že navedeno, je za učinkovito preprečevanje neprijavljenega dela bistveno zagotoviti zadostno število inšpektorjev za delo in njihovo usposabljanje.

EU pričakuje, da bo Črna gora nadaljevala prizadevanja za boj proti neprijavljenemu delu, zlasti v zvezi z učinkovitostjo inšpekcij dela, rezultati formalizacije delovnih razmerij ter zaščito tujih in sezonskih delavcev, v skladu z novim programom za boj proti sivi ekonomiji za obdobje 2027-2029 in njegovimi kazalniki rezultatov. EU Črno goro spodbuja, naj sodeluje z evropsko platformo za ukrepanje proti neprijavljenemu delu, ki jo upravlja Evropski organ za delo.

EU je seznanjena s prizadevanji Črne gore za okrepitev svojih zmogljivosti za izvajanje aktivnih ukrepov na trgu dela. EU Črno goro poziva, naj dodatno okrepi sodelovanje med lokalnimi uradi za zaposlovanje in ustanovami za usposabljanje. EU poudarja, da je treba povečati doseg in obseg aktivnih politik trga dela z jamstvom za mlade, ki bo v skladu z evropskim okvirom jamstva za mlade. EU Črno goro poziva, naj okrepi prizadevanja za vključevanje na trg dela in udeležbo na njem, zlasti kar zadeva ranljive skupine na trgu dela in prikrajšane skupine, da bi tako dosegla omenjeno večjo vključenost in udeležbo, kot je navedeno v akcijskem načrtu za krepitev upravnih zmogljivosti, učinkovito izvrševanje zakonodaje, socialni dialog in prihodnje upravljanje ukrepov, podobnih ukrepom v okviru Evropskega socialnega sklada, za obdobje 2026–2028.

Ukrepi, podobni ukrepom v okviru Evropskega socialnega sklada (ESS)¹

EU poudarja, kako pomembno je, da je Črna gora do datuma pristopa pripravljena na izvajanje in upravljanje kohezijske politike EU, zlasti kar zadeva ukrepe, podobne ukrepom v okviru Evropskega socialnega sklada.

¹ Opozoriti je treba, da administrativne strukture, ki so potrebne za ESS, niso same po sebi vprašanje iz poglavja 19 „Socialna politika in zaposlovanje“. Te kapacitete bodo ocenjene ločeno glede na posebna merila iz poglavja 22 „Regionalna politika in usklajevanje instrumentov strukturne politike“.

EU poudarja, da bi morali biti ukrepi, podobni ukrepom v okviru ESS, usmerjeni v podporo vključujočemu dostopu do kakovostne zaposlitve, spretnosti in vseživljenjskega učenja, hkrati pa spodbujati socialno vključenost, enake možnosti in dostop do kakovostnih osnovnih storitev. EU je seznanjena z operativno strukturo, ki je bila vzpostavljena za izvajanje večletnega operativnega programa za zaposlovanje in socialno politiko za obdobje 2024–2027. EU je seznanjena tudi s sklepom vlade iz februarja 2026 o strukturah za upravljanje kohezijskih skladov. S tem sklepom je ministrstvo za delo, zaposlovanje in socialni dialog pooblaščen za vse pripravljalne dejavnosti, povezane s funkcijami organa upravljanja v zvezi z Evropskim skladom za ekonomsko, socialno in teritorialno kohezijo, kmetijstvo in podeželje, ribištvo in pomorstvo ter blaginjo in varnost, ki ga je predlagala Evropska komisija in vključuje Evropski socialni sklad. EU Črno goro poziva, naj dodatno opredeli organizacijsko strukturo organa upravljanja in še močneje okrepi zmogljivosti za izvajanje prihodnjih kohezijskih skladov.

EU Črno goro opozarja tudi, da je treba poleg krepitve upravne zmogljivosti potrebno pozornost nameniti tudi ustreznemu usposabljanju na tem področju, da bi zagotovili zadostne zmogljivosti za upravljanje prihodnjih kohezijskih skladov v skladu z akcijskim načrtom za krepitev upravnih zmogljivosti, učinkovito izvrševanje zakonodaje, socialni dialog in prihodnje upravljanje ukrepov, podobnih ukrepom v okviru Evropskega socialnega sklada, za obdobje 2026–2028.

EU Črno goro opozarja, da je z vidika izvajanja načela partnerstva vključevanje socialnih partnerjev in lokalnih organov ter krepitev njihovih zmogljivosti ključni element pri izvajanju prihodnjih kohezijskih skladov.

Socialna vključenost

EU ugotavlja, da se je s spremembami zakona o socialni zaščiti in zaščiti otrok nadaljeval postopen prehod s sistema socialne zaščite, temelječega na prejemkih, na sistem socialne zaščite, temelječ na storitvah in pravicah.

EU priznava, da so s spremembami navedenega zakona odpravljeni dejavniki, ki prejemnike materialnih ugodnosti odvrčajo od vstopa na trg dela. Te spremembe skupaj z ukrepi socialne aktivacije, ki jih izvajajo lokalni uradi za zaposlovanje in centri za socialno delo, zagotavljajo dohodkovno podporo, hkrati pa spodbujajo udeležbo na trgu dela. EU pozdravlja uvedbo novih socialnih storitev, ki temeljijo na skupnosti, in celostnega pristopa k zagotavljanju storitev ter Črno goro poziva, naj zagotovi, da bo ta pristop na datum pristopa v uporabi in da bo v ta namen dodeljen vzdržan nacionalni proračun. EU Črno goro poleg tega spodbuja, naj zagotovi, da bodo take storitve dostopne otrokom, starejšim in invalidom, tudi na podeželskih in oddaljenih območjih.

EU pozdravlja ukrepe za okrepitev sistema rejništev in ustanovitev ustanove za zaščito otrok, odraslih in starejših pred spolnim nasiljem. EU Črno goro spodbuja, naj zagotovi, da bo ta ustanova delovala na način, ki je prilagojen otrokom, osredotočen na žrtve, upošteva invalidnost in je primeren starosti, v skladu z mednarodnimi standardi.

EU je seznanjena z uspešnim izvajanjem preteklih strategij za socialno vključevanje Romov in Egipčanov v Črni gori ter pozdravlja sprejetje strategije za izboljšanje kakovosti življenja Romov in Egipčanov v Črni gori za obdobje 2026–2030. EU z zadovoljstvom ugotavlja, da je bila vzpostavljena nacionalna platforma za zaposlovanje Romov in Egipčanov, da bi se okrepil vključujoč dostop do trga dela.

EU je seznanjena s sprejetjem zakona o enotnem ocenjevanju invalidnosti, ki vzpostavlja enoten, standardiziran in na pravicah temelječ sistem za ocenjevanje invalidnosti. EU pozdravlja ta pomemben korak k zagotavljanju enakega dostopa do pravic, ugodnosti in storitev za invalide. EU je seznanjena tudi z ustanovitvijo inštituta za enotno ocenjevanje invalidnosti in strategijo za deinstitucionalizacijo za obdobje 2025–2028, v kateri so določeni količinsko opredeljeni cilji za preprečevanje institucionalizacije, prehod upravičencev na oskrbo v skupnosti in preoblikovanje ponudnikov storitev. EU Črno goro spodbuja, naj zagotovi učinkovito izvajanje teh reform, tudi z zadostnimi storitvami, ki temeljijo na skupnosti, in individualizirano podporo.

EU pozdravlja dejstvo, da je Črna gora okrepila svoje upravne zmogljivosti na ministrstvu za socialno varstvo, družinsko oskrbo in demografijo, inštitutu za socialno zaščito in zaščito otrok, inštitutu za enotno ocenjevanje invalidnosti in v centrih za socialno delo. EU opozarja, da morajo biti do datuma pristopa vzpostavljene zadostne upravne zmogljivosti za izvajanje socialnih politik v skladu z akcijskim načrtom za krepitev upravnih zmogljivosti, učinkovito izvrševanje zakonodaje, socialni dialog in prihodnje upravljanje ukrepov, podobnih ukrepom v okviru Evropskega socialnega sklada, za obdobje 2026–2028.

Socialna zaščita

EU je seznanjena s spremembami zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju (oktobra 2025), katerih namen je okrepiti vzdržnost pokojninskega sistema, izenačiti zakonsko določeno upokojitveno starost za ženske in moške ter uvesti spodbude za podaljšanje delovne dobe. EU je seznanjena s sprejetjem zakona o prostovoljnih pokojninskih skladih in poziva Črno goro, naj glede na demografski razvoj in staranje prebivalstva razmisli o dodatnih možnostih za financiranje pokojninskih sistemov, da bi zagotovila ustreznost in vzdržnost pokojnin ter zmanjšala in preprečila revščino v starosti. EU Črno goro spodbuja tudi, naj razvije ustrezne storitve dolgotrajne oskrbe (oskrba na domu, oskrba v skupnosti in bivalna oskrba), da bi starejšim omogočili dostojno življenje, izboljšali njihovo osebno avtonomijo in jim dali možnost, da živijo neodvisno od drugih.

Nediskriminacija na področju zaposlovanja in socialne politike

EU ugotavlja, da je Črna gora dosegla visoko raven usklajenosti splošnega zakonodajnega okvira o nediskriminaciji s pravnim redom EU. Črna gora je sprejela zakon o varstvu enakosti in prepovedi diskriminacije, s katerim je po naknadnih spremembah julija 2026 uspela vzpostaviti protidiskriminacijski okvir, usklajen s pravnim redom EU. Hkrati je Črna gora reformirala zakon o delovnih razmerjih, kot je bilo potrebno, da bi dokončala uskladitev. EU ugotavlja tudi, da je Črna gora nacionalno zakonodajo uskladila s pravnim redom EU v zvezi s sankcijami za dejanja diskriminacije. EU pričakuje, da bo Črna gora predložila dodatne dokaze o dosledni uporabi odvračilnih, sorazmernih in učinkovitih sankcij za dejanja diskriminacije. Poleg tega EU pričakuje, da bo Črna gora učinkovito izvajala zakonodajo na tem področju, hkrati pa na svojem celotnem ozemlju z vsemi ustreznimi sredstvi, tudi na delovnem mestu, o njej obveščala javnost. EU ugotavlja, da je Črna gora razvila tudi sektorske strategije na področju zaposlovanja, socialnih politik in temeljnih pravic, ki so prispevale k operacionalizaciji načel enakosti in prepovedi diskriminacije.

EU pozdravlja dejstvo, da je Črna gora s sprejetjem zakona o varstvu človekovih pravic in svoboščin vzpostavila delujoč urad varuha človekovih pravic, ki lahko izvaja neodvisne raziskave in pripravlja poročila ter zagotavlja neodvisno pomoč žrtvam diskriminacije, kot zahteva pravni red EU. EU ugotavlja, da je institucija varuha človekovih pravic v Črni gori tudi organ za enakost, kot zahteva pravni red EU. Poglavje 23 določa nadaljnja merila za ocenjevanje delovanja organa za enakost v skladu s standardi EU in mednarodnimi standardi. EU opozarja, da je treba do datuma pristopa zagotoviti zadostna finančna sredstva za kadrovske okrepitve.

Enakost med ženskami in moškimi pri zaposlovanju in v socialni politiki

EU je seznanjena z dejstvom, da je bil julija 2026 sprejet nov zakon o enakosti spolov. EU ugotavlja, da je bila dosežena nadaljnja pravna uskladitev, s katero je bila zakonodaja prilagojena pravnemu redu EU, zlasti kar zadeva vprašanja, povezana z enakostjo spolov pri zaposlovanju (Direktiva 2006/54/ES) in samozaposlovanju (Direktiva 2010/41/EU) ter z zakonsko določenimi sistemi socialne varnosti (Direktiva Sveta 79/7/EGS). EU Črno goro spodbuja, naj zagotovi učinkovito uporabo teh določb, vključno z enako obravnavo pri dostopu do zaposlitve, socialne zaščite in socialne varnosti. Črna gora je nadalje napredovala pri usklajevanju zakonodaje na področju usklajevanja poklicnega in zasebnega življenja ter starševskega dopusta (Direktiva (EU) 2019/1158 Evropskega parlamenta in Sveta o razveljavitvi Direktive Sveta 2010/18/EU), uravnotežene zastopanosti spolov v upravnih odborih družb (Direktiva (EU) 2022/2381 Evropskega parlamenta in Sveta) in porodniškega dopusta (Direktiva Sveta 92/85/EGS). EU poudarja, da je pomembno, da se ti ukrepi izvajajo v praksi, da bi spodbujali enako porazdelitev obveznosti oskrbe in udeležbo žensk na trgu dela. EU Črno goro opozarja, naj se do datuma pristopa uskladi s pravnim redom EU na področju preglednosti plačil (Direktiva (EU) 2023/970).

EU poudarja, da je treba za izvedbo predvidenih ukrepov do datuma pristopa zagotoviti zadostno upravno zmogljivost ter človeške in finančne vire.

EU ugotavlja, da Črna gora z ukrepi, sprejetimi na področju delovnega prava, zdravja in varnosti pri delu, socialnega dialoga, politike zaposlovanja, ukrepov, podobnih ukrepom v okviru Evropskega socialnega sklada, socialnega vključevanja, socialne zaščite, nediskriminacije pri zaposlovanju in v socialni politiki ter enakosti žensk in moških pri zaposlovanju in v socialni politiki, izpolnjuje zahteve treh meril za zaprtje poglavja, določenih v skupnem stališču EU (AD 29/16 CONF-ME 14).

* * *

EU glede na navedeno ugotavlja, da se na tej stopnji o tem poglavju ni treba dodatno pogajati.

Spremljanje napredka pri usklajevanju s pravnim redom EU in njegovem izvajanju se bo nadaljevalo do konca pogajanj. EU poudarja, da bo posvetila posebno pozornost spremljanju vseh zgoraj omenjenih specifičnih vprašanj, da bi zagotovila upravno usposobljenost Črne gore, njeno sposobnost izvajanja in izvrševanja pravnega reda iz tega poglavja ter dokončno uskladitev zakonodaje. Posebno pozornost je treba nameniti povezavam med tem poglavjem in drugimi pogajalskimi poglavji. Skladnost zakonodaje Črne gore s pravnim redom EU in zmogljivosti za njegovo izvajanje bo mogoče dokončno oceniti šele v poznejši fazi pogajanj. EU poziva Črno goro, naj poleg vseh informacij, ki jih EU lahko zahteva za pogajanja in ki jih je treba predložiti konferenci, Stabilizacijsko-pridružitvenemu svetu redno posreduje podrobne pisne informacije o napredku pri izvajanju pravnega reda EU in krepitvi svojih upravnih zmogljivosti.

Glede na navedeno bo EU po potrebi v primernem trenutku ponovno obravnavala to poglavje.

EU ugotavlja, da Črna gora v pogajalskem stališču AD 7/16 CONF-ME 4 in njegovem dodatku AD 60/26 CONF-ME 24 sprejema pravni red Unije iz poglavja 19, kakršen je bil v veljavi 29. julija 2026. EU je obenem seznanjena z izjavo Črne gore, da bo nadaljevala proces usklajevanja s pravnim redom EU in da bo do pristopa k Evropski uniji pripravljena za njegovo izvajanje.

Poleg tega EU opozarja, da bodo med 29. julijem 2026 in zaključkom pogajanj morda sprejeti novi akti pravnega reda EU.
